



Vaikutusten  
ennakkoarvioinnin (eva)  
tiivistelmä: **pääkirjasto**

# Arvioidut vaihtoehdot

- **Vaihtoehto 0:** Pääkirjastolle ei rakenneta uusia tiloja eikä nykyistä pääkirjastoa peruskorjata
- **Vaihtoehto 1:** a) Nykyinen pääkirjasto peruskorjataan, kirjasto ja nuorisotoiminnot sijoitetaan sinne  
b) Pääkirjasto ja nuorisotila peruskorjataan, kirjastotoiminnot sijoitetaan kirjastoon ja nuorisotoiminnot sijoitetaan nuoristaloon
- **Vaihtoehto 2:** Pääkirjastolle rakennetaan uudisrakennus omaan taseeseen  
a) nykyiselle kirjaston tontille ja nuorisotalo puretaan  
b) nuorisotalon tontille ja nuorisotalo peruskorjataan
- **Vaihtoehto 3:** Pääkirjasto sijoitetaan kirjastolle uusiin tiloihin ja nuorisotalo peruskorjataan  
a) vuokralle  
b) kumppanuus



# Arvioidut näkökulmat

## IHMINEN/ASUKAS

- Palvelut ja rakennusta käyttävät tahot
- Sijainnin saavutettavuus
- Turvallisuus
- Väistöilat
- Osallisuus ja yhteisöllisyys

## YMPÄRISTÖ

- Ilmasto ja hiilijalanjälki
- Rakennettu ympäristö ja kaupunkikuva

## ORGANISAATIO JA HENKILÖSTÖ

- Strategian toteutuminen
- Henkilöstö

## TALOUS JA ELINVOIMA

- Omistus pohja ja kustannukset
- Vaikutukset alueen elinvoimaan



# Ihminen/asukas

Näkökulma	Evauksesta esiin noussutta	Perustelut
Palvelut ja rakennusta käyttävät tahot	VE2b: uudisrakennus nuorisotalon tontille ja nuorisotalon peruskorjaus	Uudisrakennus vain kirjaston omaan käyttöön, ei väistötilatarpeita
Sijainnin saavutettavuus	VE0: ei uusia tiloja eikä peruskorjausta	Nykyinen sijainti, ei käyttökatkoja eikä vaadi väistötiloja
Turvallisuus	VE2a: uudisrakennus nykyisen kirjaston tontille, nuorisotalo puretaan VE2b: uudisrakennus nuorisotalon tontille, nuorisotalo peruskorjataan	Vain kirjaston käyttöön suunniteltava uudisrakennus mahdollistaa turvallisuusnäkökulmien huomioimisen muita vaihtoehtoja paremmin
Väistötilat	VE2b: uudisrakennus nuorisotalon tontille, nuorisotalo peruskorjataan VE3: ulkopuolisen toimijan tiloihin, nuorisotalo peruskorjataan	Näissä vaihtoehdoissa ei väistötilatarvetta
Osallisuus ja yhteisöllisyys	VE2b: uudisrakennus nuorisotalon tontille, nuorisotalo peruskorjataan VE3: ulkopuolisen toimijan tiloihin, nuorisotalo peruskorjataan	Uudisrakennus ilman väistötilatarpeita mahdollistaa yhteisöllisen toiminnan jatkumisen ja kehittämisen parhaalla tavalla

**P**

# Ympäristö

Näkökulma	Evauksesta esiin noussutta	Perustelut
Ilmasto ja hiilijalanjälki	VE1a: peruskorjaus, kirjasto ja nuorisotoiminnot sijoitetaan sinne VE1b: peruskorjaus, kirjastotoiminnot kirjastoon ja nuorisotoiminnot nuorisotaloon	peruskorjaus tuottaa vähemmän jätettä ja päästöjä kuin (purkava) uudisrakentaminen, peruskorjaus kuitenkin varsin laajamittainen – korjausaste arviolta 95% (korjausaste kuvaa peruskorjauksen kustannuksia suhteessa uudisrakentamiseen)
Rakennettu ympäristö ja kaupunkikuva	VE1a: peruskorjaus, kirjasto ja nuorisotoiminnot sijoitetaan sinne VE1b: peruskorjaus, kirjastotoiminnot kirjastoon ja nuorisotoiminnot nuorisotaloon VE 2a ja 2b: uudisrakennus kirjaston tontille ja uudisrakennus nuorisotalon tontille sekä VE 3: siirtyminen ulkopuolisen toimijan tiloihin	säilytetään kaupungin/kaupunkilaisten identiteetille merkittävä julkisen palvelun rakennus alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan  Mahdollisista uudisrakennuksista ei ole olemassa suunnitelmia, joten niiden vaikutuksia kaupunkikuvaan on haastavaa arvioida

# Organisaatio ja henkilöstö

Näkökulma	Evauksesta esiin noussutta	Perustelut
Strategian toteutuminen	VE2b: uudisrakennus nuorisotalon tontille, nuorisotalo peruskorjataan VE3: ulkopuolisen toimijan tiloihin, nuorisotalo peruskorjataan	toiminnot sijoitettavissa ilman väistötilatarpeita uuteen tilaan, mahdollistaa kirjaston moninaisten tehtävien toteuttamisen strategian mukaisesti
Henkilöstö	VE1a: peruskorjaus, kirjasto ja nuorisotoiminnot sijoitetaan sinne VE1b: peruskorjaus, kirjastotoiminnot kirjastoon ja nuorisotoiminnot nuorisotaloon VE 2a: uudisrakennus nykyisen kirjaston tontille VE2b, VE3: uudisrakennus nuorisotalon tontille tai siirtyminen ulkopuolisen toimijan tiloihin	VE1, VE2a: Väistötilat mahdollistavat organisaation työtapojen kehittämisen ja uudistamisen, uusien työn tekemisen tapojen pilotoinnin VE1a: tiedostaen samalla lopullisen peruskorjatun kiinteistön mahdollistaman toiminnan reunaehdot VE1b: synergiahyötyjen menettäminen henkilöstön ja toimintojen osalta VE2b, VE3: ei edellytä väistötiloja, toimintoihin ja työtehtäviin ei olennaisia muutoksia

# Talouden ja elinvoiman kehitys

Näkökulma	Evauksesta esiin noussutta	Perustelut
Omistuspohja ja kustannukset	VE1a: peruskorjaus, kirjasto ja nuorisotoiminnot sijoitetaan sinne VE1b: peruskorjaus, kirjastotoiminnot kirjastoon ja nuorisotoiminnot nuorisotaloon VE2a, VE2b: uudisrakennus kirjaston tai nuorisotalon tontille	VE1a, VE1b, VE2a, VE2b: omistus kaupungilla, muutosten ennakointi helpompaa VE1b: kaksi peruskorjattua kiinteistöä, isot käyttökustannukset VE2a, VE2b: uudisrakennuksen käyttökustannukset peruskorjattua matalampia (pl. rahoituskustannukset)
Vaikutukset alueen elinvoimaan	VE1a: peruskorjaus, kirjasto ja nuorisotoiminnot sijoitetaan sinne VE1b: peruskorjaus, kirjastotoiminnot kirjastoon ja nuorisotoiminnot nuorisotaloon VE3: ulkopuolisen toimija tiloihin, nuorisotalo peruskorjataan	VE1a, VE1b: peruskorjaus kasvattaa rakennuksen arvoa sekä lisää Porin mainetta kestävästä kehitystä ja kulttuuriperintöä arvostavana kaupunkina. Tällä suora vaikutus elin-, veto- ja pitovoimaan VE3: sijainnista riippuen kirjaston asiakasvirtojen mahdollinen vaikutus alueen elinvoimaan

# Yhteenveto

**Vaikutusten ennakoarvioinnin lopputuloksena ei muodostu yksiselitteisesti parasta vaihtoehtoa, vaan kokonaiskuva siitä, millaisia vaikutuksia eri vaihtoehdoilla on arvioitu olevan eri näkökulmista tarkasteltuna.**

## **Yhteenvetona voidaan todeta seuraavaa:**

Sekä vaihtoehdoilla 1a (pääkirjaston peruskorjaus ja nuorisotalotoimintojen sijoittaminen sinne) ja 2b (kirjaston uudisrakennus nuorisotalon tontille ja nuorisotalon peruskorjaus) arvioitiin olevan positiivisia vaikutuksia useista eri näkökulmista. Vaihtoehdossa 1b ei saavutettaisi synergiaetuja toimintojen ja henkilöstön suhteen. Vaihtoehto 2b erottui vaihtoehtoihin 1a ja 1b nähden pääasiassa siitä syystä, että vaihtoehto 2b ei aiheuta katkosta pääkirjaston toimintoihin eikä edellytä väistötiloja. Muuten vaihtoehdot 1a, 1b ja 2b olivat varsin tasavahvoja. Vaihtoehtojen 1a ja 1b ympäristövaikutukset (sekä päästöjen että kaupunkikuvan suhteen) arvioitiin muita vaihtoehtoja myönteisemmiksi.

Tulee myös huomioida, että vaihtoehdoissa 2a, 2b ja 3 nykyinen pääkirjastorakennus joko purettaisiin tai se jäisi tyhjilleen. On hyvin todennäköistä, että pääkirjastorakennukselle ei myönnettäisi purkulupaa. Myöskään mitään suunnitelmia tyhjilleen jäävän pääkirjastorakennuksen uusiokäytöstä (joka sekkin edellyttäisi kiinteistön peruskorjausta) ei ole tehty.

**P**

## VE 1a ja 1b:

- + peruskorjaus tuottaa vähemmän jätettä ja päästöjä kuin (purkava) uudisrakentaminen
- + säilytetään kaupungin/kaupunkilaisten identiteetille merkittävä julkisen palvelun rakennus alkuperäisessä käyttötarkoituksessaan
- + omistus kaupungilla, muutosten ennakointi helpompaa
- + peruskorjaus kasvattaa rakennuksen arvoa sekä lisää Porin mainetta kestävästä kehityksestä ja kulttuuriperintöä arvostavana kaupunkina. Tällä suora vaikutus elin-, veto- ja pitovoimaan
- edellyttää väistötiloja ja muutosajalta supistettuja toimintoja

## VE 2a ja 2b:

- + VE2b - toiminnot sijoitettavissa ilman väistötilatarpeita uuteen tilaan, mahdollistaa kirjaston moninaisten tehtävien toteuttamisen strategian mukaisesti
- +Vain kirjaston käyttöön suunniteltava uudisrakennus mahdollistaa turvallisuusnäkökulmien huomioimisen muita vaihtoehtoja paremmin
- VE2a edellyttää väistötiloja ja muutosajalta supistettuja toimintoja

## VE3

- + toiminnot sijoitettavissa ilman väistötilatarpeita uuteen tilaan, mahdollistaa kirjaston moninaisten tehtävien toteuttamisen strategian mukaisesti
- + sijainnista riippuen mahdolliset vaikutukset alueen elinvoimaan
- rakennus (osin) ulkoisen toimijan omistuksessa, muutosten ennakointi haastavampaa kuin vaihtoehdoissa 1 ja 2